

Wie bewaakt de belangen van derden?

VOC

Twee voorstellen staan klaar om door de politiek gewogen te worden. De een laat de notaris links liggen. De ander geeft de notaris juist extra ruimte om de rol als adviseur te vergroten. Arnaud Wilod Versprille, notaris bij Olenz en VOC-lid, over de adviezen van de werkgroep personenvennootschappen en het initiatiefwetsvoorstel centraal aandeelhoudersregister (CAHR).

| TEKST Peter Steeman

Gemengde gevoelens heeft Arnaud Wilod Versprille bij de nota Voortgang modernisering ondernemingsrecht die eind vorig jaar naar de Tweede Kamer is gestuurd door de minister van Veiligheid en Justitie. Hierin zijn aanbevelingen uit het rapport van de werkgroep personenvennootschappen overgenomen. Een belangrijke wijziging is dat openbare vennootschappen rechtspersoonlijkheid krijgen na inschrijving in het Handelsregister. Ook krijgen ondernemingen meer mogelijkheden om te herstructureren via omzetting, fusie of splitsing. Na inschrijving gaat het vennootschappelijk vermogen onder algemene titel over op de rechtspersoon. Dat de kostenbesparing prevaleert boven het maatschappelijk belang is Wilod Versprille een doorn in het oog. 'De rol van de notaris wordt weggepoetst vanuit de gedachte: zonder hem is het goedkoper. Maar wie bewaakt de belangen van derden?'

'Die rechtszekerheid ga je pas waarderen als je over de grenzen kijkt'

DUPE

'Bij het oprichten van een nv of bv moet je verplicht langs de notaris. Het komt regelmatig voor dat een cliënt iets voorstelt waarvan ik als notaris vind dat het niet kan, omdat schuldeisers daar de dupe van worden. Dan stel je een andere oplossing voor. Dat die rechtspersoonlijkheid tot stand komt zonder notaris is te overzien, maar bij fusies en splitsingen wordt mogelijk vermogen en aansprakelijkheid overgeheveld van de ene naar de andere partij zonder enig toezicht. Dat is voor de ondernemer voordelig, maar schuldeisers die hier de dupe van worden, kunnen er niets tegen doen en niemand let op hun belangen.'

DRAAI

Een lichtpuntje ziet Wilod Versprille wel. Wanneer een personenvennootschap wordt opgericht en nadien wordt ingeschreven in het Handelsregister en tussentijds vermogen, aandelen op naam of onroerend goed is verkregen, dan is notariële tussenkomst vereist. 'Daar heeft de werkgroep een draai gemaakt, omdat men inzag dat je anders onduidelijkheid creëert. Maar hoe zit het met overige vermogensbestanddelen die geregistreerd worden, zoals octrooirechten,

websites, enzovoorts? Daar speelt hetzelfde probleem. En hoe werkt het voor schuldeisers? Stel iemand leent 20.000 euro aan een vennootschap, vervolgens wordt deze gefuseerd met een vennootschap met weinig vermogen en treden de oude vennoten uit. Wie beschermt de belangen van deze schuldeiser? De werkgroep argumenteert dat de vennoten toch privé aansprakelijk blijven, maar er is toch echt een verschil in aansprakelijkheid. Er zijn dus nog wat punten waarop dit voorstel wringt. Ik weet niet hoe groot de politieke bereidheid is dit op te lossen, maar in de wetgeving moeten die stressmomenten worden aangepast.'

BIJZONDER

Aanmerkelijk positiever is hij over het initiatiefwetsvoorstel voor een centraal aandeelhoudersregister (CAHR). Dat wordt gevuld met gegevens uit notariële akten over aandelen, aandeelhouders van bv's en niet beursgenoteerde nv's. Dankzij het CAHR wordt een kwaliteit van de notaris zichtbaar die te vaak onder de radar blijft, vindt Wilod Versprille. 'De rechtszekerheid die de notaris biedt, wordt door veel cliënten vanzelfsprekend gevonden. Terwijl het best bijzonder is. Wie 1.000 euro voor een onroerendgoedtransactie betaalt, krijgt daarmee de garantie dat hij het eigenaarschap over het onroerend goed heeft. Die rechtszekerheid ga je pas waarderen als je over de grenzen kijkt. Als je in Groot-Brittannië een onroerendgoedtransactie afsluit, moet je je verplicht verzekeren tegen het risico dat de verkoper niet de juridische eigenaar is. Het CAHR biedt straks dezelfde transparantie bij de transactie van aandelen als bij onroerend goed.'

SPEURWERK

Notarissen kunnen als het aandeelhoudersregister eenmaal gevuld is veel sneller een cliënt van dienst zijn bij een overdracht van aandelen. Ook dat versterkt de positie van de notaris, vindt Wilod Versprille. 'Het tijdrovende speurwerk om uit te zoeken wie de eigenaar van een bv is, wordt door de cliënt niet gezien, maar hij betaalt er wel voor. Een goed werkend register zorgt ervoor dat je als notaris minder kosten voor administratieve taken in rekening hoeft te brengen. Dat past prima in de visie van de VOC. Het geeft je de ruimte om meer nadruk te leggen op je rol als adviseur.' ■